

Identifying and Investigating the Effective Factors in Reducing Children's Aggression by Using Color Psychology in Educational Environments

Alireza Alahdavood^{1*}, Reza Mohebi¹

¹ University of Ghiasuddin Jamshidkashani

* Corresponding author: alidavood7083@gmail.com

Received: 2024-09-09

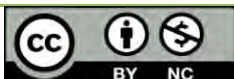
Accepted: 2024-10-10

Abstract

In today's society, children are active and vulnerable members, and considering the existing neurological crises and social damages that have led to mental and behavioral disorders in children in various communities, the surrounding spaces and effective components can play a key role in the mental well-being and security of these valuable assets of society. Therefore, by understanding and examining the elements of color and its impact on the educational environment towards reducing children's aggression, a search will be conducted for a space that, by following the principles of color theory, provides an environment for the growth and flourishing of children while also ensuring their mental health. In this research, a descriptive-analytical method was used, and data were collected using questionnaires and analyzed, and the data obtained was classified and statistically analyzed using SPSS software. Therefore, by using appropriate colors in the educational environment, we can significantly reduce children's mental stress and help improve their mental health.

Keywords: Education, Aggression, Color, Mental health, Children

© 2023 Journal of Mental Health in School (JMHS)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2023 The Authors.

How to Cite This Article: Alahdavood, A & Mohebi, R. (2025). Identifying and investigating the effective factors in reducing children's aggression by using color psychology in educational environments. *JMHS*, 3(1): 1-9.

شناخت و بررسی عوامل موثر بر کاهش پرخاشگری کودکان با بهره گیری از روانشناسی رنگ در محیط های آموزشی

علیرضا اله داود^{۱*}، رضا محبی^۱

^۱ دانشگاه غیاث الدین جمشیدکاشانی

* نویسنده مسئول: alidavood7083@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۷/۱۹

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۶/۱۹

چکیده

در عصر حاضر کودکان به عنوان عضو فعال و آسیب پذیر در جامعه حضور دارند و با توجه به بحران های عصبی موجود و آسیب های اجتماعی که سبب ایجاد اختلالات روانی و رفتاری کودکان در جوامع گوناگون شده است در همین راستا فضاهای پیرامونی و مؤلفه های موثر بر آن می تواند نقش کلیدی در آرامش و امنیت روانی این سرمایه های ارزشمند جامعه ایفا نماید از این رو با شناخت و بررسی عناصر رنگ و تاثیر آن بر محیط آموزشی در راستای کاهش پرخاشگری کودک جستجویی صورت خواهد گرفت که فضایی با رعایت اصول رنگ شناسی جهت رشد و شکوفایی کودک در عین حال محیطی برای تامین سلامت روانی کودکان فراهم نمود در این پژوهش از روش توصیفی تحلیلی بهره گرفته شده و جهت جمع آوری اطلاعات از ابزار پرسشنامه و تحلیل آن استفاده نموده و داده های بدست آمده با بهره گیری از نرم افزار SPSS طبقه بندی و تحلیل آماری صورت گرفته است بنابراین، با به کارگیری رنگ های مناسب در فضای آموزشی، می توانیم به طور معناداری تنش های روانی کودکان را کاهش دهیم و به بهبود سلامت روانی آنان کمک کنیم.

واژگان کلیدی: آموزش، پرخاشگری، رنگ، سلامت روان، کودک

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه سلامت روان در مدرسه محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: اله داود، علیرضا؛ محبی، رضا. (۱۴۰۴). شناخت و بررسی عوامل موثر بر کاهش پرخاشگری کودکان با بهره گیری از روانشناسی رنگ در محیط های آموزشی. فصلنامه سلامت روان در مدرسه، ۳(۱): ۹-۱.

مقدمه

امروزه پرخاشگری^۱ یک اختلال روانی است و در دو دهه اخیر افزایش چشم گیری بین کودکان داشته است پرخاشگری را می توان به رفتاری تعریف کرد که منجر به آسیب زدن به دیگران می شود (Burk LR, Armstrong JM, Park, et al, 2012). پرخاشگری حالات متفاوتی دارد یا به صورت کلامی و یا به صورت فیزیکی منتقل می شود در واقع پرخاشگری یکی از شاخص های مهم از اختلالات روانی مانند اختلال شخصیت ضد اجتماعی به

شمار می آید مفاهیمی مثل خشم، تندخویی، پرخاشگری گاهی به جای یک دیگر به کار می روند. یکی از راه هایی که می توانیم پرخاشگری را مهار کنیم استفاده از مدل های رنگی مناسب در محیط می باشد که مشاهداتی که در زمینه انجام شده نشان می دهد که برخی محیط ها امکان بیشتری برای خلاقیت و ابتکار ایجاد می کند و فضا باید بتواند با کودک ارتباط برقرار کند یکی از راه هایی که می توانیم شخص و فضا را به هم متصل کنیم استفاده از عناصر رنگی می باشد رنگ همیشه برای کودکان تاثیر گذار بوده و دارای

مدرسین و والدین برای کنترل خشونت در بین کودکان با مشکلات متعددی رو به هستند در همین راستا پرسشی بر همین اساس مطرح می‌شود که آیا امکان دارد با درک درست از روانشناسی رنگ^۲ در محیط های آموزشی به صورت ناخودآگاه پرخاشگری کودک را کنترل و مهار کرد؟

پیشینه پژوهش

در وضعیت کنونی پرخاشگری در کودکان به یک موضوع شایع تبدیل شده است که به طرق مختلفی چه جسمی چه عاطفی در کودکان دیده می‌شود گرچه این موضوع یک روند طبیعی رشد کودک محسوب می‌شود اما به مرور زمان اگر کنترل نشود می‌تواند آسیب های جبران ناپذیری به او وارد کند در نتیجه این یک ضرورت است که باید مورد کنکاش قرار گیرد و مراکز آموزشی یکی از مهم ترین مکان های عرصه فعالیت و آموزش کودکان هستند که باید در راهبرد درست این نوع بحران عصبی تلاش فراوانی شود و که در این مبحث تحقیق و پژوهش های متعددی گردآوری شده است از جمله

جاذبیت درونی می‌باشد و چه بسا از این موضوع در محیط های آموزشی استفاده کرد از این رو یادگیری و تمرکز این سرمایه های اجتماعی افزایش می‌یابد و احساسات منفی آنان مانند پرخاشگری کاهش پیدا می‌کند و آرامش بیشتری در این فضاها رقم می‌خورد. رنگ می‌تواند جاذبیت خاصی برای فضا به وجود آورد و به یک فضا روح و انرژی ببخشد و منجر شود که اون محیط حس شادی تحرک و پویایی را در کودکان افزایش دهد و از این رو تاثیر بسزایی در روند رشد و آموزش آنان به ایفا کند و بر همین اساس طراحی محیطی مناسب جهت رشد و یادگیری کودک توسط معماران می‌تواند روند آموزشی را جذاب و پویا نشان دهد و باعث شود که تحصیل و آموزش با تاثیر گذاری بیشتری بر آنها صورت گیرد و فضایی با امنیت و آرامش روانی همراه با رشد فکری کودک خلق گردید که تمامی این موارد مستلزم این است که معماران شناخت و آگاهی کامل نسبت به دنیای کودکان داشته باشن و بتوانند دغدغه های آنان را در محیط هایی که یادگیری و آموزش در آن صورت می‌گیرد مشخص کنن مانند پرخاشگری که می‌توان آن را یک هیجان منفی نام برد و در همین راستا پرخاشگری کودکان در فضاهای آموزشی به طور کلی افزایش چشم گیری را داشته است،

جدول ۱: پیشینه پژوهش

پژوهشگران	عنوان
سیده مرضیه طبائیان، فرح حبیب، احمد عابدی	رنگ در فضای آموزشی
سیما شهیم	پرخاشگری در کودکان دبستانی
زیبا اسحق دواتگره	تاثیر رنگ در محیط آموزشی بر خلاقیت کودکان
بهاره تدین، مرضیه نوربخش دهکردی	ترجیحات رنگی کودکان در فضای آموزشی
شعله امیری، سمانه اسعدی، صفورا اکبری	بررسی تحولی ترجیح رنگ در کودکان
آزاده علیپور	بررسی تاثیرات رنگ در معماری
بنیامین جعفری فوتمی، فاطمه ابراهیم زاده	بررسی میزان تاثیرگذاری رنگ ها در فضای آموزشی و ارتقا یادگیری دانش آموزان
زهرا اعتمادی، سپیده کاظمی، تورج هاشمی، نعیمه ماشینچی عباسی	نقش ویژگی های شخصیتی در خشم و پرخاشگری
هاشم سرچمی، حسین شهری هروی	روانشناسی محیط های آموزشی
مرجان صنعت نگار	ارتقا سلامت روان کودک با تاکید بر رنگ
عبدالحمید نقره کار، فرهنگ مظفر، بهرام صالح، مینو شفایی	پیمایش در تبیین اصول طراحی فضاهای آموزشی کودکان
سید مهدی رسولی، حامد احمدی	بررسی عوامل کالبدی فضای آموزشی و تاثیر آن بر خلاقیت دانش آموزان
محمدرضا شقایق، کاظم برزگربفروبی، مهدی رحیمی، محمد شقایق	نقش عوامل خانوادگی در پرخاشگری کودکان پیش دبستانی با واسطه گری مهارت های اجتماعی

خود را دارند فضایی که بتوانند نیاز های جسمی و روحی آنان را تامین کنند نظریات متعددی درباره مبحث پرخاشگری مطرح شده است

مبانی نظری

کودکان به عنوان سرمایه های ارزشمند جامعه نیاز به رشد و تکامل در یک فضای معمارانه منطبق بر خصوصیات شخصی

جدول ۲: مبانی نظری

روانشناس	موضوع	نظریه
Sigmund Freud	پرخاشگری	فروید گزینه را عامل اصلی پرخاشگری میدانند او به دیدگاه هیدرولیک در پرخاشگری اعتقاد داشت که این انرژی تا یک سطحی تولید و از طریق رفتار تخریب گرا تخلیه می‌شود او پرخاشگری را مخرب و منفی میدانند
Hendrik Antoon Lorentz	پرخاشگری	لورنتز که پرخاشگری را به عنوان یک گزینه تهاجم تلقی می کرد که توسط عوامل محیطی شخص نشئت می‌گیرد به عقیده لورنتز پرخاشگری صفت غریزی تمام موجودات زنده است و برای حفظ حیات انسان و گونه های دیگر حیوانات ضروری است او تاکید داشت پرخاشگری سازنده و مثبت است
John Dollard	نظریه ناکامی	به باور جان و همکارانش پرخاشگری پیامد ناکامی است و ناکامی همیشه منجر به خشم و پرخاشگری میشود
Albert Bandura	نظریه یادگیری اجتماعی	نظریه یادگیری اجتماعی تاکید دارد رفتار های پرخاشگرایانه مانند دیگر رفتار های اجتماعی آموخته می‌شود البت بندورا معتقد است پرخاشگری و رفتار های خشن با مشاهده رفتار دیگران به یک دیگر آموخته می‌شود

روانشناسی محیط^۳

طراحی محیط آموزشی موضوعی بسیار مهم محسوب می‌شود. گزارش‌ها و پژوهش‌ها نشان می‌دهد که فضایی که در آن یادگیری انجام می‌شود موضوعی بی‌اهمیت در روند یادگیری نیست بلکه تاثیر زیادی در فرایند یادگیری افراد دارند.

فضاهای آموزشی بر خلاف گذشته دیگر به صورت اتاق هایی بی روح نمی باشد و در عوض به صورت فضاهایی پر تحرک و پر جنب و جوش است و این تغییرات تاثیر به سزایی در روند انگیزه و یادگیری کودکان داشته و در روند یادگیری آنها بسار تاثیر گذار است. در معماری محیط های یادگیری کودکان توجه به نیاز های آنان امری ضروری و مهم محسوب می شود زیرا توجه به خواسته های کودکان اعم از مبلمان فضا، رنگ ها، سیرکلاسون، ... موجب بهبود محیط های تحصیلی می شود و در نتیجه آموزش، هدفمند و اصولی صورت می گیرد.

در همین راستا خلق فضای پویا توسط طراحان که کودک را به تحریک بیشتر تشویق می‌کند و می‌تواند به خلاقیت بیشتر آنها کمک کند نشستن ساکن علاوه بر ایجاد مشکلات در رشد و عملکرد ارگان‌ها دارای تاثیر منفی طولانی مدت جهت تمرکز کردن نیز می‌باشد ذهن کودک نیز مانند عضلات آنها نمی‌تواند تحت فشار مداوم قرار گیرد مغز سالم یک کودک نیز خود را برای تغییرات فعال به طور ناخودآگاه از طریق بی‌قراری روی صندلی‌های متداول در روش سنتی، نشان می‌دهد.

روانشناسی رنگ

رنگ که از عناصر جدانشدنی معماری است بر روحیه و رفتار افرادی که از فضاها و ساختمان ها استفاده می کنند تاثیر بسزایی دارد و به شدت بر حالات روحی و روانی آنها تاثیر می

گذارد. در مدارس، کودکان و نوجوانان به دلیل شرایط سنی و روحی، حساسیت بیشتری نسبت به رنگها در فضاها و تجهیزات آموزشی دارند. زیرا می تواند باعث نشاط و شادابی، آرامش روحی، حرکت و تلاش در دانش آموزان شود و روند یادگیری را افزایش دهد. انتخاب رنگ از نظر روانشناسی معنای خاصی دارد اما برای تحلیل و نتیجه گیری باید فاکتور سن کودک را در نظر گرفت. شباهت هایی بین استفاده از رنگ و زندگی عاطفی کودک وجود دارد. کودکان رنگ های اشباع و خالص را ترجیح می دهند زیرا ساده و جذاب هستند. تجربه نشان می دهد که کودکان به سرعت به تفاوت های ظریف در نور و رنگ حساس می شوند. به عنوان مثال، کودکان حتی با رنگ هایی غیر از رنگ غالب، رابطه بهتری با رنگ های طبیعت و زمینه رنگ پوست انسان برقرار می کنند. نه. نکته این است که رنگ ها ارزش ذاتی دارند و مشخصه حرکت و هدایت هستند. رنگ های گرم الهام بخش، تحریک فعالیت و سرزندگی، الهام بخش روشنائی و شادی زندگی، و ایجاد حرکت است. برعکس رنگ های سرد حالت انفعال، سکون و بی حرکتی را تحریک می کنند و باعث غم و اندوه می شوند.

به همین منظور روانشناسان در یافته اند که رنگ تاثیرات معجزه آسایی به روح و روان انسان ها دارد و علایق به رنگ های خاص گویای بسیاری از تمایلات ذهنی و روحی افراد است. رنگ به عنوان عنصر تفکیک ناپذیر معماری تاثیر فراوانی بر روحیه و رفتار کاربران فضاها و ساختمان ها دارد و حالات روانی و عاطفی آنان را شدیداً تحت تاثیر قرار می دهد. (طباطبائی، حبیب، عابدی، ۱۳۹۰)، رنگ ها می تواند تأثیرات عمیق و چندجانبه ای بر ذهن، جسم و روح انسان بگذارد. تأثیر اصلی رنگ ها اغلب بر روان انسان است که در واقع به طور مستقیم یا غیرمستقیم

سلامت روان کودک از اهمیت ویژه ای برخوردار است اینکه کودکان در محیطی آموزشی خالی از ناهنجاری حضور داشته باشند تاثیر موثری در کاهش خشونت نوجوانان در فضاهای آموزشی ایجاد شود همچنین مدرسه یکی از پویاترین فضاهاست و بخشی جدایی ناپذیر در جامعه است.

روش

پژوهش فعلی از نوع توصیفی تحلیلی و جزء پژوهش های کمی میباشد در همین راستا گردآوری اطلاعات این تحقیق از روش مطالعه کتابخانه ای میباشد و با مشاهدات مقالات و بررسی کتب داخلی و خارجی و با استفاده از ابزار پرسشنامه صورت گرفته جامعه آماری این پژوهش توسط ۱۰۰ نفر از والدین و مربیان دانش آموزان بوده حجم نمونه این پژوهش با استفاده از جدول مورگان ۸۰ نفر محاسبه شده برای نمونه گیری از روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی استفاده شد و به موضوع عوامل موثر بر کاهش پرخاشگری کودکان با بهره گیری از روانشناسی رنگ کنکاشی به عمل آمده است.

تحلیل داده ها

در این بخش به جمع آوری اطلاعات و داده ها پرداخته شده است و متغیرهای موثر که بر کودکان در محیط آموزشی تاثیر گذار است مطرح گردیده است در همین راستای الفای کرونباخ 0.872 محاسبه شده است.

اطلاعات جدول ۳ نشان می دهد از ۸۰ نفر شرکت کننده در پژوهش، ۵۰ نفر (۶۲.۵٪) را مردان و ۳۰ نفر (۳۷.۵٪) را زنان تشکیل داده اند. از نظر وضعیت ازدواج ۱۹ نفر (۲۳.۸٪) مجرد و ۶۱ نفر (۷۶.۳٪) متاهل هستند. همچنین وضعیت تحصیلی آزمودنی ها نشان می دهد، ۱۸ نفر (۲۲.۵٪) دیپلم، ۲۰ نفر (۲۵٪) فوق دیپلم، ۲۶ نفر (۳۲.۵٪) کارشناسی، ۹ نفر (۱۱.۳۰٪) کارشناسی ارشد و ۷ نفر (۸.۸٪) دارای دکتری می باشند. شرکت کنندگان دارای میانگین سنی ۴۰.۶۶ با انحراف معیار ۷.۰۹۸ می باشند، که کمترین و بیشترین سن شرکت کنندگان به ترتیب ۲۸ و ۶۱ سال می باشد.

بررسی برآیند شرکت کنندگان برای اولویت دهی به اثر گذاری رنگ ها بر وضعیت پرخاشگری دانش آموزان در جداول زیر شرح داده شده است. برای بررسی و اولویت دهی به هر ایتام از آزمون ناپارامتریک فریدمن استفاده گردید.

می تواند مسئولیت بسیاری از بیماری های جسمی و روانی را بر عهده گیرد همچنین در فضاهای آموزشی می تواند اثر گذاری زیادی بر اشخاص ایجاد کند، مواردی همانند تمرکز، یادگیری، خلق خو، خلاقیت و... می گذارد و به همین منظور مطالعه ای در مقیاس کوچک بر پنج دانش آموز نشان میدهد که عنصر رنگ می تواند به دانش آموزان کمک کند که اضطراب خود را کاهش دهند. رابطه میان رنگ و انسان همیشه موضوعی جالب و مورد توجه بوده است. از زمان های قدیم، این ارتباط در حوزه های مختلفی مثل هنر، طراحی و روانشناسی مطالعه شده است. رنگ ها نه تنها دنیای اطراف ما را زیبا می سازند، بلکه بر احساسات و واکنش های ما نیز تاثیرگذارند. در زمینه معماری، درک این تأثیرات می تواند به بهبود فضاهای طراحی شده و افزایش کیفیت زندگی ساکنان آن ها کمک کند (Chuanzhong, 2024) در همین راستا رنگ ها توانایی این موضوع را دارند که به صورت ناخودآگاه بر روی احساسات ما را تحت تأثیر قرار دهد و نسبت به هر رنگ موجی از هیجانات را در شخص می تواند ایجاد کند.

پرخاشگری

پرخاشگری نوعی اختلال شخصیت است و به نوعی یک رفتار احساسی می باشد و به حالات مختلفی می تواند به فرد دیگری بروز پیدا کند. و در سطح جهانی، خشونت یک واقعیت ذاتی در طبیعت انسان است (Corina, 2024)، این رفتار می تواند به صورت کلامی یا فیزیکی نشان داده شود. به بیانی دیگر پرخاشگری عبارت است از عملی که فرد به طور عمدی تلاش می کند به دیگران آسیب برساند، در حالی که این رفتار به طور خاص در وضعیت های عاطفی و فیزیولوژیکی خاصی بروز می کند این نوع رفتار عموماً با مقاومت یا طرد از سوی قربانی مواجه می شود (Chuanzhong, 2024) پرخاشگری می تواند ناشی از احساسات شدید همچون برآشفتگی، ناکامی، فشارهای روانی یا احساس خطر خود را بروز دهد و در اکثر مواقع میتواند به سلامت روان شخص آسیب وارد کند به همین منظور پرخاشگری یک هیجان منفی شناخته می شود. این هم در نظر داشته باشید در سطح جهانی، خشونت یک واقعیت ذاتی در طبیعت انسان است (Corina, 2024). در همین راستا ممکن است کودکان رفتارهای خشونت آمیزی از خود نشان دهند که عوامل متعددی از جمله الگو های اجتماعی یا محیط های غیر استاندارد نقش مهمی در پیدایش این رفتار پرخاشگریانه ایفا کند به همین منظور ایجاد محیط آموزشی مناسب در افزایش

جدول ۳: آمار توصیفی متغیرهای جمعیت شناختی

متغیر	گروه	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۵۰	۶۲/۵٪
	زن	۳۰	۳۷/۵٪
وضعیت ازدواج	مجرد	۱۹	۲۳/۸٪
	متاهل	۶۱	۷۶/۳٪
تحصیلات	دیپلم	۱۸	۲۲/۵۰٪
	فوق دیپلم	۲۰	۲۵/۰۰٪
	کارشناسی	۲۶	۳۲/۵۰٪
	کارشناسی ارشد	۹	۱۱/۳۰٪
	دکتری	۷	۸/۸۰٪
سن	میانگین	انحراف معیار	چولگی
	۴۰/۶۶	۷/۰۹۸	۰/۰۶۹
	بیشترین	کمترین	کشیدگی
	۶۱	۲۸	۰/۰۷۶

نتایج آزمون فریدمن

جدول ۴: نتایج رتبه بندی اثر گذاری رنگ ها در میان مردان

جمعیت مردان			
سوالات	میانگین رتبه	کای اسکور	سطح معنی داری
میزان تاثیر رنگ گرم بر جنب جوش کوکان	۸/۷۶	۳۵۳/۵۲	<۰/۰۰۱
تاثیر رنگ های سرد(ابی ارغوانی سفید) در ایجاد حس آرامش برای کودک	۸/۶		
تاثیر رنگ بر ذهن کودک (ناخودآگاه)	۸/۱۴		
تاثیر رنگ بر رفتار کودک	۷/۹۲		
یکسان بودن اثرگذاری بر هر کودک	۴/۶۲		
میزان استفاده از رنگ گرم در فضای آموزشی کودک شما	۴/۴۸		
تاثیر گذاری رنگ هایی با تم تیره بر کاهش پرخاشگری	۳/۶۴		
تاثیر رنگ های خنثی(خاکستری و قهوه ای) بر رفتار دانش آموزان	۳/۵۱		
کمک رنگ سفید به تنهایی در رفتار و تحرک کودک	۲/۸۶		
تاثیر مثبت رنگ کروماتیک(سیاه سفید) بر رفتار دانش آموز کودک	۲/۴۷		

می باشند. در نتیجه آزمون فریدمن کای اسکور برای این رتبه بندی ۳۵۳/۵۲ محاسبه گردید که در سطح خطای یک درصد (۹۹ درصد اطمینان) معنادار می باشد.

نتایج جدول ۴ از دیدگاه مردان اثر گذاری رنگ ها بر پرخاشگری دانش آموزان را به ترتیب رتبه نشان می دهد، که بیشترین اثر گذاری را رنگ گرم با میانگین رتبه ۸/۷۶ و کمترین اثر گذاری را رنگ کروماتیک با میانگین رتبه ۲/۴۷ دارا

جدول ۵: نتایج رتبه بندی اثر گذاری رنگ‌ها در میان زنان

جمعیت زنان			
سوالات	میانگین رتبه	کای اسکوتر	سطح معنی داری
تاثیر رنگ های سرد(ابی ارغوانی سفید) در ایجاد حس آرامش برای کودک	۸/۸۳	۲۴۰/۶۴۴	<۰/۰۰۱
میزان تاثیر رنگ گرم بر جنب جوش کوکان	۸/۷۳		
تاثیر رنگ بر رفتار کودک	۸/۵۸		
تاثیر رنگ بر ذهن کودک (ناخودآگاه)	۷/۸		
تاثیر گذاری رنگ هایی با تم تیره بر کاهش پرخاشگری	۴/۸۳		
میزان استفاده از رنگ گرم در فضای آموزشی کودک شما	۴/۸۲		
تاثیر رنگ های خنثی(خاکستری و قهوه ای) بر رفتار دانش آموزان	۳/۴۷		
یکسان بودن اثرگذاری بر هر کودک	۳/۲		
تاثیر مثبت رنگ کروماتیک(سیاه سفید)بر رفتار دانش آموز کودک	۲/۸۵		
کمک رنگ سفید به تنهایی در رفتار و تحرک کودک	۱/۸۸		

آزمون فریدمن کای اسکوتر برای این رتبه بندی ۲۴۰/۶۴۴ محاسبه گردید که در سطح خطای یک درصد (۹۹ درصد اطمینان) معنادار می‌باشد.

نتایج جدول ۵ از دیدگاه زنان اثر گذاری رنگ ها بر پرخاشگری دانش آموزان را به ترتیب رتبه نشان می‌دهد، که بیشترین اثر گذاری را رنگ سرد با میانگین رتبه ۸/۸۳ و کمترین اثر گذاری را رنگ سفید با میانگین رتبه ۱/۸۸ دارا می‌باشند. در نتیجه

جدول ۶: نتایج رتبه بندی اثر گذاری رنگ‌ها در میان کل شرکت کنندگان

کل شرکت کنندگان			
سوالات	میانگین رتبه	کای اسکوتر	سطح معنی داری
میزان تاثیر رنگ گرم بر جنب جوش کوکان	۸/۷۵	۵۸۲/۳۸۸	<۰/۰۰۱
تاثیر رنگ های سرد(ابی ارغوانی سفید) در ایجاد حس آرامش برای کودک	۸/۶۹		
تاثیر رنگ بر رفتار کودک	۸/۱۷		
تاثیر رنگ بر ذهن کودک (ناخودآگاه)	۸/۰۱		
میزان استفاده از رنگ گرم در فضای آموزشی کودک شما	۴/۶۱		
یکسان بودن اثرگذاری بر هر کودک	۴/۰۹		
تاثیر گذاری رنگ هایی با تم تیره بر کاهش پرخاشگری	۴/۰۹		
تاثیر رنگ های خنثی(خاکستری و قهوه ای) بر رفتار دانش آموزان	۳/۴۹		
تاثیر مثبت رنگ کروماتیک(سیاه سفید)بر رفتار دانش آموز کودک	۲/۶۱		
کمک رنگ سفید به تنهایی در رفتار و تحرک کودک	۲/۴۹		

نتایج جدول ۶ از دیدگاه کل شرکت کنندگان اثر گذاری رنگ ها بر پرخاشگری دانش آموزان را به ترتیب رتبه نشان می‌دهد، که بیشترین اثر گذاری را رنگ گرم با میانگین رتبه ۷۵/۸ و کمترین اثر گذاری را رنگ سفید با میانگین رتبه ۲/۴۹ دارا می‌باشند. در نتیجه آزمون فریدمن کای اسکوتر برای این رتبه بندی

نتایج جدول ۶ از دیدگاه کل شرکت کنندگان اثر گذاری رنگ ها بر پرخاشگری دانش آموزان را به ترتیب رتبه نشان می‌دهد، که بیشترین اثر گذاری را رنگ گرم با میانگین رتبه ۷۵/۸ و کمترین اثر گذاری را رنگ سفید با میانگین رتبه ۲/۴۹ دارا می‌باشند. در نتیجه آزمون فریدمن کای اسکوتر برای این رتبه بندی

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف میزان اثرگذاری رنگ بر ذهن کودکان صورت گرفته و نتایج حاصل شده نشان می‌دهد رنگ به عنوان

منابع فارسی

- علیپور، ع. (۱۳۹۳). بررسی تأثیرات رنگ در معماری. در کنفرانس بین المللی تحقیقات معاصر در مهندسی معماری و شهرسازی.
- امیری، س.، شول، ع.؛ اسدی، س.؛ اکبری، س.؛ و صفورا، س. (۱۳۸۶). مطالعه رشدی ترجیح رنگ در کودکان مجله مطالعات روانشناسی.
- دواتگر، ز.آ. (۲۰۱۶). تأثیر رنگ در محیط های آموزشی بر خلاقیت کودکان ۴-۶ ساله در کنفرانس بین المللی توسعه پایدار و ساخت و ساز شهری.
- اعتمادی، ز.؛ کاظمی، س.؛ هاشمی، ت.؛ و ماشینچی عباسی، ن. (۱۳۹۳). نقش ویژگی های شخصیتی در خشم و پرخاشگری. در مجموعه مقالات کنگره انجمن روانشناسی ایران.
- جعفری فطمی، ب.؛ و ابراهیم زاده، ف. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر رنگ ها در فضاهای آموزشی و تأثیر آنها بر یادگیری دانش آموزان. در کنفرانس بین المللی پژوهش در علوم و فناوری مهندسی.
- نقش کار، ع.؛ مظفر، ف.؛ صالح، ب.؛ و شقایق، م. (۱۳۸۸). بررسی اصول طراحی فضاهای آموزشی برای کودکان. مجله معماری و شهرسازی آرمانشهر.
- نوربخش دهکردی، م.؛ و تدین، ب. (۱۳۹۴). بررسی ترجیحات رنگی کودکان (دختر و پسر) ۴ تا ۶ ساله در محیط های آموزشی (مهدکودک).
- رسولی، م.، و احمدی، ح. (۱۳۹۵). تحلیل عوامل کالبدی فضاهای آموزشی و تأثیر آن بر خلاقیت دانش آموزان. در همایش ملی شهرسازی، معماری و عمران.
- صنعت نگار، م. (۱۳۹۵). بهبود سلامت روان کودکان با تأکید بر رنگ. در همایش ملی شهرسازی، معماری و مهندسی عمران محیط زیست.
- سرچمی، ح.؛ و شهریوری هروی، ح. (۱۳۹۳). روانشناسی محیط آموزشی. در همایش سالانه معماری، شهرسازی و مدیریت شهری.
- شهیم، س. (۱۳۹۵). مجله سایکوفیزیولوژی و روانشناسان بالینی ایران.
- شقایق، م.؛ بزرگر فارویی، ک.؛ و رحیمی، م. (۱۳۹۸). نقش عوامل خانواده در پرخاشگری کودکان پیش دبستانی با میانجیگری مهارتهای اجتماعی. مجله سلامت طلوع.
- طباطبائی، م.؛ حبیب، ف.؛ و عابدی، ع. (۱۳۹۰). نظر دانش آموزان دبیرستانی در مورد رنگ آمیزی فضاهای آموزشی و راه های بهبود کیفیت محیط آموزشی. مجله نوآوری های آموزشی.

فهرست منابع

Burk, L.R., Armstrong, J.M., Park, J.H., Zahn-Waxler, C., Klein, M.H., Essex, M.J. (2012). Stability of early identified aggressive victim status in elementary school and associations with later mental

یک عامل در سلامت روان کودک بسیار اثر گذار است و در صورتی که از عناصر رنگ در فضای آموزشی استفاده درست نشود می تواند مشکلات رفتاری زیادی برای کودک به وجود آورد در همین راستا داده های پژوهش ثابت میکند که رنگ ها علاوه بر تأثیرگذاری بر سلامت روان بر فرآیند یادگیری کودک موثر است و در مصاحبه ای که از والدین کودکان شده تنوع رنگ در محیط یادگیری افراد مطابق استاندارد های موجود نیست بنابراین پیشنهاد می شود که مدارس در طراحی فضاهای خود با مشاوره متخصصان رنگ شناسی، فضاهایی را ایجاد کنند که علاوه بر جذابیت بصری، بتوانند تأثیر مثبتی بر روحیه و انگیزه یادگیری دانش آموزان داشته باشند. این رویکرد می تواند به ایجاد محیط های آموزشی آرامش بخش تر و مفرح تر منجر شود که در آن کودکان بتوانند استعدادها و خلاقیت های خود را به خوبی پرورش دهند به همین منظور لازم است تا بر روی تأثیرات بلندمدت رنگ ها در محیط های آموزشی و تأثیر آنها بر روی رشد اجتماعی و عاطفی کودکان نیز تمرکز شود. بررسی های بیشتری در این زمینه می توانند به شفاف سازی چگونگی تعامل کودکان با رنگ ها و تأثیرات آتی آنها بر روی رفتار و عملکرد تحصیلی کمک کنند.

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می دارند.

تعارض منافع

پژوهش حاضر فاقد هر گونه تعارض منافع بوده است.

واژه نامه

۱. پرخاشگری
۲. روانشناسی رنگ
۳. روانشناسی محیط
1. Aggression
2. Color psychology
3. Environmental psychology

- Noorbakhsh Dehkordi, M., & Tadin, B. (2016). Examining the color preferences of children (boys and girls) aged 4 to 6 in educational environments (kindergartens). [Persian]
- Rasouli, M., & Ahmadi, H. (2017). Analyzing the physical factors of educational spaces and their effects on student creativity. In National Conference on Urbanism, Architecture, and Civil Engineering. [Persian]
- Saanat Negar, M. (2017). Promoting children's mental health with an emphasis on color. In National Conference on Urbanism, Architecture, and Environmental Civil Engineering. [Persian]
- Sarchami, H., & Shahrivari Heravi, H. (2015). Psychology of the educational environment. In Annual Conference on Architecture, Urban Planning, and Urban Management.
- Shahim, S. (2007). Iranian Journal of Psychophysiology and Clinical Psychologists. [Persian]
- Shaghayegh, M., Barzgar Forouyi, K., & Rahimi, M. (2020). The role of family factors in preschool children's aggression with the mediation of social skills. Journal of Health Dawn. [Persian]
- Tabaiyan, M., Habib, F., & Abedi, A. (2011). High school students' perspectives on the color of educational spaces and ways to improve the quality of the learning environment. Journal of Educational Innovations. [Persian]
- Yang, H. (2024). Colour Creation Muse (CCM): Focusing on Primary Colours for An Imagination Based Creativity Generation. In Proceedings of the IEEE/CVF Winter Conference on Applications of Computer Vision (pp. 700-707)
- health problems and functional impairments. J Abnorm Child Psychol y. 39(2): 225-238.
- Alipour, A. (2015). Investigating the effects of color in architecture. In International Conference on Contemporary Research in Architectural Engineering and Urbanism. [Persian]
- Amiri, S., Shoole, A., Asadi, S., Akbari, S., & Safoura, S. (2007). A developmental study of color preference in children. Journal of Psychological Studies. [Persian]
- Corina, B. (2024). Psycho-Pedagogical Conditions For Preventing And Reducing Aggression And School Violence In Primary Education (Doctoral Dissertation, Moldova State University).
- Chuanzhong, C. (2024). Analysis on the Aggressive Behavior of College Students after 00s and Its Educational Enlightenment. International Journal of New Developments in Education, 6(1). [Persian]
- Davatgar, Z. I. (2017). The impact of color in educational environments on creativity in children aged 4 to 6. In International Conference on Sustainable Development and Urban Construction. [Persian]
- Etemadi, Z., Kazemi, S., Hashemi, T., & Machinchi Abasi, N. (2015). The role of personality traits in anger and aggression. In Proceedings of the Iranian Psychological Association Congress. [Persian]
- Jafari Foottami, B., & Ebrahimzadeh, F. (2016). Investigating the effectiveness of colors in educational spaces and their impact on students' learning. In International Conference on Research in Engineering Sciences and Technology. [Persian]
- Naghrehkar, A., Mozaffar, F., Saleh, B., & Shefaei, M. (2009). A survey on the principles of designing educational spaces for children. Arman Shahr Journal of Architecture and Urbanism. [Persian]